XXX. évfolyam. Celldömölk, 1934. március 25 13. szám. Ára 20 fillér

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő egész évre 8 pengő.
Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó:
DINKGREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemű pénzügyek.

Összetartás és a Gömbös.

A Rómából hazatérő miniszterelnök nyomban megérkezésekor a pályaudvaron mondott rádiószózatában, amelyben ismertette utjának és tárgyalásainak eredményeit, arra intett mindenkit, hogy a mai történelmi időkben félre kell tenni minden pártoskodást, főleg a régi csipkedő stilust, a szétbontás stilusát. A politikai aréna méreg-veverői, akikben a szétbontásnak ez a csipkedő stilusa megtestesül, gunyos fintort vágnak erre válaszul és azt mondják, hogy aki a közélet porondján harcol, annak vértezettnek kell lennie a csipkelődő gúny nyilaival szemben is.

Meggyőződésünk, hogy ezt a miniszterelnök ép oly bölcsen tudja, mint a fintorgató gúnyolódók. És amikor a szétbontás stilusa ellen szót emel, nem a politika vásott utcagyerekeire gondol, akiknek orvul dobott sárgolyói ellen senki fehér tógája sem lehet biztositva. Nem a politikai humoristák ellen védekezik, nem a budapesti kávéházak ártatlan Hacsekjeinek és Sajóinak közélett utánzott ostorozza. Egészen más dudvát szeretne kiirtani a szegény magyar ugarról: azt a mindent sárbarántó és bonyálazó alattomos szellemet, amely csak látszólag irányul egyes emberek ellen, tényleg azonban a nemzetért végzett becsületes munka sikerét veszélyezteti. Ennek a szellemnek csak köpönyege, csak álarca a kávéházi Hacsek-Sajó stilus, a valóságban nem sárral dobálóznak, amelynek foltjai lemossa a viz a fehér tógáról, hanem szintelen, de annál veszedelmesebb nyilméreggel operálnak. Ugy járnak embertársaink között, mint az orvos tudomány által ujabban felfedezett bacillushordozók, akik maguk egészségeseknek látszanak, de még a kézfogásuk is beleojtja embertársukba a kórokozó baktériumokat.

A nagyképű jólértesültség sugárzik ezeknek a bacillushordozóknak sima ábrázatáról és meglisztelő »bizalmas közlés« formájában fertőzik meg a hiszékenységet. Ugy oztogatják embertársaiknak a szétbontás stilusának mazmás pasztilláit, mintha udvariasan cukorkával kínálnak őket szépmivü ezüstszelencéből. Igy dolgoztak hajdan a bécsi alatt az ideges zsoldban álló Kávéházi Konradok, akik azt akarták, nogy a defetizmus legyen urrá a nemzet felett.

Kell hogy végre pellengére állítsa a nemzet fórának ezt a titkon őrlő szuseregét.

Nem a nyilt sisakkal harcoló kritika ellen szólt tehát a miniszterelnök, amikor a szétbontás stilusa ellen szót emelt, hanem a nemzeti egységnek azok ellen a mordályégetői ellen, akik sötét alagutakat vájnak, hogy lerakhassák pokolgépeiket.

A gabonaértékesítés uj rendje.

A Gazdaságkutató Intézet legujabb jelentése megállapitja, hogy üzemágak rendtabilitása, igy a bizalása, a tejtermelésé javuló irányzatot mutat. Maga a jelentés ezt azzal magyarázza, hogy a mezőgazdasági kivitel fellendülése hozzájárult a belföldi termelés élénkitéséhez, de ugyanakkor az árszint emelkedéséhez is.

A gabónaárak január hó elején megkezdődött javulása a lezárult február hónapban is tovább tartott, ugy hogy a folyó év első két hónapjában mindvégig erősen javuló tendencia nyilvánult meg a budapesti gabonatőzsdén. A javuló irányzatot nem tudta lerontani a világpiaci árak gyakori ellanyhulása sem, ami arra enged következtetést, hogy a gabona árfejlődését nálunk Magyarországon különleges okok- és tényezők irányitották. Ez az eljárás nem volt jelentéktelen.

Az uj esztendő első napjaiban a kész buza a budapesti gabonatőzsdén 6.90 pengőn, a határidős buza 7.35 pengőn jegyeztetett. Február hó végén kész buza már 9 pengő 70 filléren, a határidős pedig 10 pengőn állott, ami 2 és fél pengőnyi javulásnak felel meg, tehát egy 40 százalékos emelkedést jelent. Még nagyobb arányu volt az év két első hónapjában a rozs árjavulása is, amely a készárupiacon 3 pengő 70 fillérrel 5 pengő 90 fillérre emelkedett, a határidős piacon pedig 4.34-ről 5.92 fillérre javult. Ebből látható, hogy a 7 pengőn aluli buzaár és a 4 pengőn aluli rozsár ma már hála Istennek a multak szomoru emlékei közé tartozik. Rendkivül jelentős volt továbbá ebben a két hónapban a tengeri árjavulása is és pedig az olengeri 7.75-ről 10.75-re, az ujtengeri pedig 5.90-ről 8.90-re emelkedett, ami csaknem 50 százalékos árjavulásnak felel meg.

A 10 pengős buzaár azt jelenti, hogy ma boletta nélkül csaknem annyit kap a gazdá a buzájáért, mint a mult év végén a 3 pengős boletával együtt. A bekövetkezett árjavulás tovább folytatódása mindenfelé szerint valószinü, mert az árukinálat a gazdák részéről egyre csekélyebb, a kereslet pedig állandó. Ennek magyarázata nyilvánvalóan az, hogy az országban már nincsen számottevő gabona készlet felesleg, ami viszont csak ugy volt lehetséges, hogy a gabonaexport jevezette a mult termés igen nagy kiviteli feleslegeit. A buza kivitel mennyiségbeli nagy fejlődését hónapról hónapra igazolták a statisztikai kimutatások. Most aztán kiderült, hogy exportfeleslegünk külföldi értékesitését nagyban sikerült lebonyolitani és megdültek azok az aggályok, amelyeket a mult esztendei nagy termés értékesitése iránt táplältunk.

Nem véletlen tehát, hogy a világpiaci árralakulással ellentétben nálunk a gabonaárak következetes és állandó emelkedést tudtak elérni. Nyilvánvalóan a helyes exportpolitika hozta meg ezt a kedvező eredményt. Ugyancsak a kivitel erőltetésének köszönhető a többi mezőgazdasági cikk árjavulása is, amelynek tulajdonitja a Gazdaságkutató Intézet a mezőgazdaság jövedelmezőségének kedvező alakulását. Persze a nagy munkának még csak kezdetén vagyunk, mert hiszen a m[illegible] állanak attól a méltányos ártól, amely mellett a gabonatermelés a mezőgazdaságra nézve haszonhajtó lehet. Hogy ez a határ számszerüleg hol van, azt az ellentétes számitások labirintusában pontosan meghatározni nem lehet. Valószinü, hogy a buzatermelés önköltsége az eddigi számitások legfelsőbb és legalsóbb határai között valahol a 14 és a 19 pengő között mozog. De még ha valójában 15 pengő is csak a buza öntermelési költsége, akkor i[illegible] a mai legmagasabb 10 pengős ár plusz 3 pengő s boletta még mindig két pengővel marad az önköltségen alul. Már pedig az ilyen veszteséges termelés mellett a magyar mezőgazdaságnak el kellene vére zni.

A gabonaértékesítés uj rendjének szabályozása most van munkában és természetes, hogy az uj termésre már ennek az uj rendnek kell életbelépnie. A kereskedelmi szerződések kedvező megállapodásai remélhetőleg biztositani fogják egész jövőbeli gabonafeleslegünk akadálytalan exportját. Csakhogy ez még nem elég a mezőgazdaság boldogulására, hanem ezen felül még kedvező és megfelelő belföldi áralakulást kell biztositanunk a jövő évi gabonatermés részére. A folyó évben bekövetkezett gabonaárjavulás azt tanusitja, hogy helyes gazdaságpolitikával e részben is — sőt a világgazdaság ellentétes árámlatai ellen — jó eredményeket lehet elérni. A nagy munkát mindenesetre lényegesen megkönnyiti a belső árjavulásnak megindulása, mert hiszen lényeges javulás van közöttünk, hogy a további árjavitást a 7 pengős, avagy a 10 pengős buzaárnál kell megkezdenünk.

Hirdessen a Kemenesaljában.

Alakitsunk turistaegyesületet Celldömölkön.

Németország az egyesületek hazája, szinte közismert mondássá vált az, ha 3—4 német ember egyet gondol, azok már egyesületet alakitanak. De ugy látszik, hogy mi sem maradunk sokkal hátrább e tekintetben a németeknél. Celldömölkön bizonyára sok egyesület van, de azért talán nem követünk el nagy hibát, ha egy ujabb egyesület megszervezését és megalakitását penditjük meg.

Ez az uj egyesület volna a turista egyesület. Látszólag nevetségesnek tetszik a szives olvasóimnak ezen eszmém, akik azt fogják mondani, hogy Celldömölk környéke nem alkalmas a turistáskodásra, volt ugyan egy sympatikus szép kis hegye, a Sághegy, de az is nemsokára már csak a multé lesz, oda se lehet kirándulni többé.

Szives olvasóimnak látszólag igaza van, ha ugy gondolkozik, ahogy azt előbb leirtam. De ép azért ajánlom a celldömölki érdemes közönségnek a turistaegyesület megalakitását, mert Celldömölk földrajzilag, illetve vasuti gócpontja szempontjából oly szerencsésen fekszik, hogy egy-két órai vasutazással már igen szép és turisztikailag alkalmas vidékre juthatunk el, ahonnan azután gyalog, igen szép kirándulásokat tehetünk a hegyek közé.

Ilyen hegyek pl. a Nagy-Somló, Somlóvásárhely mellett Ajka, gyártelepeivel, a hires Csingervölgy bányaival, Városlőd kőedény gyárával (majolika), Szentgál tűzköves hegyével, mely hogy közvetlen az állomás mellett van és pompás kilátás van róla a Kabhegyre. Herend a világhirü porcellángyárával. Zalában Sümeg, a hires Darnay muzeummal, szép várrommaradványával stb. Hisz Sümegen annyi sok szép látnivaló van, hogy egy nap alatt csak nagyszerve tudunk mindent megtekinteni. Vagy ha tovább utazunk Tapolcára, a tavasbarlang, a városban és a város körül levő vulkanikus hegyek, még szebb látványt nyujtanak az előbbinél.

Ha pedig vonaton Kenyeribe, vagy Sárvárra megyünk, akkor ott találjuk a Rábát, amely folyó a vizi sportok üzésére alkalmas. (Természetes, megfelelő szakértelemmel és elővigyázattal üzve azt, mert különben könnyen végzetes szerencsétlenség történhetik ott, ha valaki az emlitett veszélyes folyó tulajdonságait nem ismeri.)

Ugyancsak igen szép kirándulóhelyek vannak a Bakonyban, akár Pápatói autóbusszal megyünk Veszprém felé és akkor akármelyik megállóhelynél leszállunk az autóbuszról és gyalog folytatjuk utunkat, vagy felülünk Papan a Kisbérre vivő vonatra és akár Ugodnál, Vadkertnél, vagy Franciavágásnál szállunk le a vonatról. Ezen állomásokról szebbnél szebb helyekre juthatunk el néhány órai gyaloglással.

Sopron sines messze Celldömölktől, oda is kirándulhatunk néha és környékére.

Azért ajánlom a celli kedves olvasóimnak a turistaegyesület megalakitását, mert ez a sportág a legkevesebb költséggel üzhető és ez jóformán sem korhoz, sem nemhez, társadalmi álláshoz nincs kötve.

Első sorban is a vasutasok figyelmébe ajánlom a turistaegyesület megalakitását, azért, mert ha ők kiveszik a szabadságukat, önekik nem okoz annyi gondot, hogy hová utazzanak, mert ők jóformán teljesen ingyen mindenhová eljuthatnak, ahová csak vonat megy. Továbbá elég sok állami hivatalnok is van Celldömölkön, kik kedvezményes vasuti jeggyel utazhatnak, azoknak se kerül sokba a vasuti költség, ha 25—30 annyi utat tesznek meg Celldömölktől és vissza. De egész jegyet fizető egyének járnak a legjobban, ha meg lesz alakitva a turistaegyesület, mert ép önekik érdekük, hogy a magas vasuti tarifa helyett kevesebbet kelljen fizetniök, mert ha valamelyik nagyobb turistaegyesület alakulatának tagjai 8—10 en kirándulnak valahová, akkor már jelentékeny kedvezményt ad a Máv.

Ugy látszik a mostani kormánynak az az intenciója, hogy nálunk is, Csonka Hazánkban a turisztika fellendüljön. Azért ujabb vasuti díjkedvezményt fog adni a kereskedelmi miniszter a vecséndezőknek és a turistáknak.

Igy is van ez rendjén, mert nemcsak legegészségesebb és legolcsóbb sport, minden sportok között, hanem arra is alkalmas, hogy hazánkat kirándulásaink alkalmával mindenféle tekintetben megismerjük. Hisz eddig ugy is az volt a magyar embernek egyik nagy hibája, hogy saját hazáját nem ismerte.

csengeri Háczky Egon.

Husvéti ajándékok,
csokoládé nyulak és
tojások
óriási választékban
a legolcsóbb árakon
Szabó Lajos
füszer és csemegekereskedőnél
vásárolhatók Kossuth L. utca 11.

HIREK.

A római egyezmény.

A nemzet egyeteme lázas érdeklődéssel kisérte a római hármas tanácskozást, amely nagyon érthető is nemzetünk szempontjából, mert ha ezen tárgyalások kedvező hatásukat éreztetni fogják, ugy vergődő nemzetünk a kisantant vasgyűrűjéből kiszabadul, kiszabadulása után visszakéri vezetőszerepét a Duna medencében.

Gömbös miniszterelnök jókedvvel érkezett haza római utjáról, ezen vezérnek született diplomata katona bizonyára elérte azt, hogy az ujonnan megkötött egyezmény a magyar nemzet nehéz során segitni hivatott.

A megjavult osztrák viszony és Mussolini kitüntető barátsága erős hitet gerjeszt bennünk, hogy a gazdasági helyzet rövid időn belül a megkötött egyezmények hatása alatt javulást mutat. Elsőrangu fontossággal bir, hogy a magyar gazda terményei a világpiacon utat találjanak s a megfelelő árat ezáltal elérhessék. Ezáltal állhat lábra a kisipar és kereskedelem, de ehhez szükséges a kartelloknak mielőbbi megszüntetése.

Nem vagyunk optimisták, de a kisantant vezérek, Benes külügyminiszternek rádióbeszéde és parlamenti expozéja meggyőztek bennünk arról, hogy a cseh politika összeomlóban van, ravasz és szük látókörü politikája Benesnek régi barátait is elveszitette, amit az igazol be, hogy azonnal kereskedelmi tárgyalásokat akar kezdeni a magyar kormánnyal. Elhisszük, hogy a tárgyalások immár sürgősek Benesnek, de nekünk nem a kereskedelmi tárgyalások fontosak, hanem a revizió, mutasson hajlandóságot jogos érdekeink megvalósitására s majd ha ez megvalósul, akkor megkötjük a kereskedelmi szerződéseket.

Nagyon helyes volt a magyar kormány azon megállapitása, hogy jöjjenek Budapestre a cseh kormánymegbizottak tárgyalni, mert jelenleg a magyar kormány megbizottai Budapestet más elfoglaltságuk miatt nem hagyhatják el, ez mutatja, hogy mennyire megerősödött a magyar nemzet önérzete s kell, hogy napról-napra nagyobb és nagyobb tömegek álljanak az eljövendő nehéz fordulatok megvalósitásához.

Alig egy éve, hogy átvette Gömbös miniszterelnök a kormányt, azóta talán egy óra pihenése sem volt, mert minden idejét igénybe vette az ujáépités nehéz munkája s az eredmény mutatja, hogy benne nem csalódtunk, hanem bizva biznunk kell, mert az ő érző turáni magyar lelke meg fogja nekünk hozni az ujáéledést, a nemzeti feltámadást.

A nagyheti istentiszteletek sorrendje az apátsági templomban:

Virágvasárnap: Reggel 6 és 7 órakor csendes szentmise és a hivek gyóntatása.

8 órakor orgonás mise. Közös szentáldozás.

10 órakor barkaszentelés, utána nagymise a Passió éneklésével. A nagymise alatt az egyházi vegyeskar magyar betéteket énekel. A Passionál evangelista Mihók József, Krisztus Nits Lajos.

Délután 3 órakor nagyböjti szentbeszéd és keresztuti ájtatosság.

Este 7 órakor lelkigyakorlatos szentbeszéd az összes hivek részére a templomban. Tartja: Kolfár Gedeon, pannonhalmi főiskolai tanár. Szentbeszéd után rövid ájtatosság.

Nagyhétfő: Reggel 6 órától 8 óráig szentmisék és gyóntatás.

Délelőtt 10 órakor konferencia-beszéd kizárólag leányok részére.

Délután 2 órakor konferencia-beszéd kizárólag asszonyok részére.

Utána leányok és asszonyok gyóntatása.

Este 7 órakor lelkigyakorlatos szentbeszéd az összes hivek részére a templomban, utána rövid ájtatosság.

Nagykedd: Reggel 6 és 8 óráig szentmisék és gyóntatás.

Délután 4 órakor konferencia-beszéd kizárólag fiatalemberek (nőtlenek) részére.

Utána ugyanezek gyóntatása.

Este 7 órakor lelkigyakorlatos szentbeszéd az összes hivek részére a templomban, utána rövid ájtatosság.

Nagyszerda: Reggel 6 órától 8 óráig szentmisék és gyóntatás.

Délután 4 órakor konferencia-beszéd kizárólag férfiak (nős emberek) részére.

Utána ugyanezek gyóntatása.

Este 7 órakor lelkigyakorlatos szentbeszéd az összes hivek részére a templomban, utána rövid ájtatosság.

Nagycsütörtök: Reggel 6 órától 8 óráig gyóntatás és áldoztatás.

8 órakor ünnepélyes nagymise és közös szentáldozás. A nagymisen az egyházi vegyeskar latin misét ad elő. Nagymise után az Oltáriszentség [illegible] a szent Anna oltárnál, majd az oltárok diszöktől megfosztatnak.

Nagypéntek: Reggel 8 órakor ünnepélyes szertartások csonkamisével. Az Oltáriszentség kitétele a szentsírra. Azután szentbeszédet mond Kollár Gedeon bences főiskolai tanár. Jeremiás siralmait énekli: dr. Dombay Alajos járásbiró, dr. Horváth Károly [illegible] plébános, Mihók József. Az egyházi vegyeskar magyar betéteket énekel.

Délután 3 órakor imaóra, alatta Jeremiás próféta siralmai.

Este 6 órakor Szentség betétel.

Nagyszombat: Reggel 6 órakor Szentség kitétel a szentsírra.

[illegible] órakor szertartások [illegible] lés, azután nagymise.

Este 6 órakor feltámadási körmenet.

Az ev. templomban

Virágvasárnap délelőtt 10 órakor tartandó istentiszteleten predikál Halász Béla segédlelkész.

Este 6 órakor vallásos est keretében előadást tart Kiss Samu nagybarátfalui lelkész.

Hétfőn este 6 órakor predikál Bácsi Sándor lelkész.

Kedden este 6 órakor predikál Halász Béla segédlelkész.

Szerdán este 6 órakor predikál Bácsi Sándor lelkész.

Csütörtökön este 6 órakor predikál és urvacsorát oszt Halász Béla segédlelkész.

Nagypénteken délelőtt 10 órakor istentiszteletet tart és urvacsorát oszt Bácsi Sándor lelkész.

Este 6 órakor Halász Béla segédlelkész predikál.

Szombaton este 6 órakor predikál Bácsi Sándor lelkész.

A ref. filókegyházban:

Nagypénteken az Árpád utcai ev. iskolában délelőtt 10 órakor urvacsora osztásos istentiszteletet, tartja Hatvany Lajos papai segédlelkész.

Strandfürdő kérdéshez.

A celldömölki strandfürdő kérdése nem uj keletü. Évekkel ezelőtt felvetődött fel a celldömölki közfürdő kérdése és vele kapcsolatosan szóba került a strandfürdő ügye is. A közfürdő ügyet annak idején a képviselőtestület is tárgyalta, mert az elöljárosságnak nagy tervei voltak az épitendő közfürdővel kapcsolatosan. Közben a gazdasági helyzet nem engedte meg a költséges közfürdő létesitést, igy vele együtt lekerült a napirendről a strandfürdő ügye is.

Most ismét felmerült a strandfürdő kérdése. Az elöljáróság megtekintette a soproni strandfürdőt, hogy annak mintajára azután — ha arra pénz lesz — megépithesse a celldömölki strandfürdőt. Ezen cikk irója nem rajong a celldömölki strandfürdőért, mert azt Celldömölkön nem tartja életképesnek. De nem is lesz életképes, mert ahhoz igen kicsik vagyunk: társadalmilag igen széttagoltak, igy ez a strandon is erősen mutatkozni fog.

Olyan hirek kerültek forgalomba, hogy a létesitendő strandot, magyaran szabadfürdőt a Japán kertben akarják megépiteni. Ezt nem tartom komoly gondolatnak, mert hiszen strandfürdőt csakis folyóvizek mentén, vagy azok közelében, de minden esetre a folyók vizének felhasználásával, vagy valamilyen melegforrás vizének felfogásával lehet csupán létesiteni. Egyébként el sem lehet képzelni egy strandfürdőt. Vagy ha mégis folyóvizek, melegforrások vizének felhasználása nélkül, kutak vizét akarjuk használni, azt csak előzetes felmelegitéssel lehet, mert a kutakból vett jéghideg vizben senki sem lesz hajlandó egy tüdőgyulladás árán megfürödni.

Csak két eset lenne lehetséges nálunk: az első eset az lenne, hogy a vizet fel kellene melegiteni, hogy naponként lehetne fürdeni, a másik eset pedig, hogy két medencét kellene épiteni, hogy abban a kutból vett viz néhány napig felmelegedne. Igy lenne lehetséges a viznek tisztántartása is. Ez az eljárás rengeteg költséget emésztene fel, ami semmi képen sem lenne összhangban a bevétellel, igy csak óriási ráfizetéssel lehetne azt üzemben tartani.

Nem is szólva arról, hogy a befektetett tőke törlesztésére a bevételből nem jutna.

A Kemenesalja 1931 évi augusztus hó 31-iki számában foglalkozott a létesitendő strandfürdő kérdésével. Cikkiró igen helyesen mutatott rá a kérdésre, mikor a Cinca patak mentén ajánlja a strandfürdő létesitését. Cikkiró azt ajánlja, vegyen meg a község a folyó mentén egy megfelelő helyet, kerjén vizjogot, azután itt létesitsen strandfürdőt, akár mederbővitéssel, akár a viznek kicsapolásával. A patak vizének felfogásához egy duzzasztó lenne épitendő, mert a patak vize vizfelfogás nélkül nem elégséges. Itt nem kell a méreg drága betón medence, elégséges lesz, ha néhány waggon rabákavicsot hozatunk a meder fenekére, homokunk magunknak is van. Ebben az értelemben nem kerül sokba a strandfürdő, kezdetnek igen megfelel. Azután ha azt látjuk, hogy érdemes lesz tovább fejleszteni, lehet szó — ha kell — betonmedencék épitéséről is. A folyók vize önmagát is tisztitja, a duzzasztó berendezésen keresztül állandóan folyás lesz, ami magával viszi a beszennyezett vizeket, igy a fürdőző közönség állandóan tiszta, egészséges folyóvizben fürdik, ami mégis csak más, mint a keményen kutvíz. A Cinca patak nincs messze, egy igen kellemes séta, igy a célnak megfelel. A Japán liget azért sem felelne meg ennek a célnak, mert bent van a községben s az ottani lármia nem hogy csak a község lakosságát zavarná, hanem a ligetet élvező közönséget is kizavarná a megszokott nyugalmából. Nem mindenki szereti a strandot, mert az nem minden tekintetben kifogástalan valami.

Folyóviz mellett van a sárvári, a szombathelyi, a körmendi strandfürdő is. Budapesten a nagyszabásu csillaghegyi strandfürdő is duzzasztóval épült, de ugyanilyen a szombathelyi Gyöngyös patakon épült strand is. Pápán is duzzasztják a Tapolca folyó —i.

Fejjást megszünteti és meghülésnél gyors javulást eredményeznek az Aspirin tabletták.

De a valódi Aspirin tabletták legyenek a BAYER keresztel

Gyógyszertárban kapható.

Szent Benedek. Szerdán reggel ünnepelte a Szent Benedek rend nagy rendi alapitójának, Szent Benedeknek névünnepét. D. e. 9 órakor az apatsági templomban Jándi Bernardin m. kir. kormánytanácsos celldömölki apát ünnepi nagymisét pontifikál fényes papi segédlettel. Az egyházi vegyeskar Uhlár Gyula karnagy vezetésével ünnepi misét adott elő. Délután 3 órakor a Szent Benedek oltárnál litániát tartottak.

Elhunyt körjegyző. Rövid szenvedés után szerdán este 50 éves korában elhunyt Rakosi Jenő celldömölki vidéki körjegyző. Az elhunyt a legnehezebb idökben, 1917 ben került a celldömölkvidéki körjegyzőség élére, amely körjegyzőség nagyon sokat köszönhet neki, hogy szépen fejlődött, igazságszerető, kötelességtudó, szorgalmas és nagytudásu férfiu volt s a járási jegyzői kar egyik legképzettebb tagját vesztette el benne. Temetése pénteken délután 2 órakor volt, dr. Horovitz József szombathelyi főrabbi mondott magasszárnyalásu beszédet a gyászháznál, a temetőben dr. Pintér József helybeli főjegyző a jegyzők, Gösy Ferenc kemenesmihályfai ev. tanitó a jegyzőségéhez tartozó községek és Vida Lajos kemenesmihályfai tüzoltófőparancsnok a tüzoltók nevében búcsuzott el az elhunyttól. Tisztelői és községei nagy számban kisérték utolsó utjára. Felesége és két gyermeke gyászolja.

Nevváltoztatások. Gréger József celldömölki máv. főmozdonyvezető Csabai ra, Pum János máv. főmozdonyvezető Bánhegyi re, Reis József máv. mozdonyvezető Radnai ra, Szeifrid István fűtőházi munkás Szabolcsi ra, Brezsan Vendel fűtőházi munkás Banhalmi ra változtatták nevüket belügyminiszteri engedélyével.

Uj mozdonyvezető tanoncok. A celldömölki fűtőházhoz pénteken mozdonyvezető tanoncok érkeztek a szombathelyi fűtőháztól: Ropanovics Mihály, Csanádi Sándor, Kalmár Imre és Horváth Lajos, a zalaegerszegi fűtőházból [illegible] is van. Az eddig itt beosztott 6 mozdonyvezető tanonc a napokban megy Budapestre a vizsgák letétele végett.

Filléres gyors Budapestre. Ma vasárnap Szombathelyről Budapestre filléres gyors indult. A filléres gyorsra Sárvárott, Celldömölkön, Pápán és Győrben is felfelhetett szállni. Celldömölkről a részvételi jegy a [illegible]

Elhunyt vasutas. Hosszas szenvedés után kedden elhunyt Patyi Egyed máv. kapus 61 éves korában. A pontos és kötelességteljesitő vasutas halála városszerte mély részvétet keltett. Temetése csütörtökön délután 3 órakor volt. A vasutasok testületileg zászló alatt vettek részt a temetésen Szabó Károly máv. állomásfőnök vezetésével. Felesége gyászolja.

Kulturelőadások a községházán. Ma d. u. 4 órai kezdettel a községháza tanácstermében dr. Szalóky Lajos orvos a »[illegible] járásról«, azután pedig dr. Pintér József községi főjegyző a »Vármegyei közigazgatásról« tartanak ismeretterjesztő előadásokat. A husvéti ünnepeken kulturelőadás nem lesz.

Korai jég. Csütörtökön délután egy fél 4 óra tájban zivatar vonult végig városunkon s a zivatar közben jég is esett, úgy látszik korán megszlgett az imitár mezőn dolgozó földmivelő népet.

A Pesti Tőzsde 16 oldalas uj számában Balkányi Béla irt vezércikket a buza értékesitéséről. A német markáról, a kölcsönpiacról, az uj gabona-exportügyletről, a magexport szervezéséről, az ér[illegible] tőzsdei helyzetről fontos információk [illegible] nak be. Nyilatkoznak a lapban: Szurday Rezső, dr. Ferentzy József, dr. Sós Jenő és mások. Kitünő textil, biztositási, vas- és gépipari, vegyészeti, vidéki hirekkel tovább egészitik ki az uj számot.

A tizedik [illegible] Tizedszer jelent meg egy előkelő emberekből álló bizottság és a királyi közjegyző Tolnai Világlapja nyomdaüzemében, hogy hivatalosan megállapitsák ennek a népszerű képeslapnak a példányszámát. Nyolcvanezer példányban jelenik meg Tolnai Világlapja és ha egy egy családra négy-ö[illegible]

olvasót veszünk, akkor megállapithatjuk, hogy minden hetes közel félmillió ember kezére fordul meg a lap. Mi ennek a népszerüségnek a titka. A paratlan érdekességű tartalom és a 20 filléres ár.

Mükedvelői előadás. A kemenesmagasi ifj. ifjusági egyesület husvét hétfőn az Erzsébet-ligetben délutan 3 órar kezdettel mükedvelői előadást tart, melyen szinre hozza a Csikos szindarabot. Belépődij: I. hely 80, II. hely 60, III. hely 40 filler. A tiszta jövedelmet a templom renoválási költségeire forditjak.

Gyermekelgázolás. Pénteken délutan 8 óra tajban a volt Kis utca sarkán Deutsch földbirtokos kocsija sebesen hajtott, mikörben Szendor Janos 5 éves kis fiu a kocsi előtt keresztül akart szaladni, de ez nem sikerült, a kocsi alá került és a fején sulyos sérüléseket szenvedett. A járókelők a szerencsétlenül járt kisfiut azonnal bevitték a kórházba, ahol ápolás alá vették.

Fedák Sári hollywoodi képei. Illusztrált tudósitast közöl a Szinházi Elet uj száma Fedák Sári hollywoodi életéről. Nagy Endre Kóbor Tamással csinált interjut, Stella Adorján pedig Rökk Marika édesapjával, a Szinházi Életben annyiszor szerepelt szinházi papával csinált interjut. Hatvany Lili a het szinházi eseményeiről referál, Székely István filmszinésznő felfedező körutján e héten Szolnokon járt és erről érdekes cikkben számol be a Szinházi Életben. Szomory Dezső a hét zenei eseményeiről irt cikket. Annabella [illegible] ról és Jascha Heifetzről mint házassági tanúról pompás képekkel illusztrált cikket hoz a lap szama. Erdős Renée gyönyörü cikke, egy szinházi cserkész és egy pesti szinésznő házassága, Kosztolanyi Dezső novellája és rengeteg érdekes cikk és kép van meg a Szinházi Elet uj szamában, amely darabmellékletül a Vigszinhaz Tovaris cimü nagysikerü szindarabjat közli, kottamellékletén pedig a Sonja cimü slágert adja, 64 oldalas Rádió Világhiradó, kézimunka iv és 32 oldalas Gyermekujság egészíti ki a Szinhazi Elet uj szamát, amelynek ara 60 fillér. Előfizetési dij negyed évre 6·50 pengő. Kiadóhivatal Budapest VII. Erzsébet-körut 7.

Balkányi Kálmán könyve
„Arcok, Harcok, Kudarcok".

Irta: **Szakáts Antal**, felsőházi tag.

Pompás, poétikus könyv. Az olvasó joggal kérdezheti, honnan veszem a bátorságot ahhoz, hogy azt a három jelzőt egymás mellé allitsam. Ez az épen, amit ebben a könyvismertetésben megmagyarázni kivánok.

Harnack irta egykor: »A közgazdaságtan nem egyéb, mint rendszeres visszaélés egy külön e célra kitalált terminologiával.« A közgazdasagtudomány a megsemmisitő kritikának napjainkban sokszoros visszhangja van. Legegyszerübb és legigazabb alapteleit elforzitjak, megtagadják és megmosolyogják nem csak a tudatlanok, hanem azok is, akik a müveltekhez szamitják magukat és a legmélyebb sajnálattal kell megállapitani, hogy a közgazdasági axiomák ellen való ez a harc még vezető helyeken is mindjobban érvényre jut. Erre nézve csak egy példával óhajtok élni. Horvath Adam összes tanainak a kvintesszenciaja a következő: »minden termelés csak a fogyasztásért van és a termelő érdekei csak annyiban veendők figyelembe, amennyiben a fogyasztás érdekeivel összhangba [illegible].« Azt hiszem, hogy nincs a közgazdaságtanban tétel, amely világosabb és következetesebb volna, mint ez az igazság és épen ez az, amelyet nálunk leginkább támadnak és fejetetejére állitanak, mert egész közgazdasági politikánk most nem a fogyasztó érdekein épül fel, hanem kizárólag a termelők érdekei irányitják gazdaságpolitikánkat. Aki közéletünket figyelemmel kiséri, arra a meggyőződésre jut, hogy még a közgazdaságtan legnagyobb tudósai, a legalaposabb argumentumok és doktrinák sem [illegible] itt és most képesek az igazságot diadalra vinni.

És ime, most megjelenik egy könyv, amelynek már szellemes cime is elárulja, hogy az szépirodalmi könyv, telve kedéllyel, poézissel, humorral és szatirával. Bájos, miniatür arcképek vannak benne, glosszák a napi eseményekhez, uti benyomások, vázlatok, interjuk: röviden egy finom szellemi ujságiró gondolatai és emlékezései, aki egyben az irásművészet egyik legnehezebb feladatat oldotta meg: élvezetes, népszerü közgazdasági munkát alkotott.

Balkányi könyvének előszavát Hegedüs Loránt irta, a tág gazdasagi szemhataru gondolkodó és költő. Ez a szellemileg oly magas szintü férfiu ragyogó előszavában mondja: »Nincs unalmas tárgy és nincs fakó tudomány.« Bizonyára senki sem hivatottabb, hogy ezt megállapitsa, mint Hegedüs Loránt, aki szellemének faszettáival és sziporkazó humorával tud mindenre ravilágitani.

Balkányi könyve két részre oszlik. Az elsőben arcképek vannak, amelyeket szindon vetett oda a müvészkéz. Többnyire elhunyt, vagy még élő és alkotó vezérei ezek a közgazdaságnak, de szerényebb alakok is, sőt egész kis kereskedők, akik életük fogytáig küzködtek a magyar boltos sorsával és akik nem hagytak hátra egyebet, mint becsületes jó nevüket. Hogy glorifikálja Apponyi alakjat és beszédét, amelyet az OMKE közgyülésén tartott a kereskedelemről, hogy plasztikusan rajzolja meg Matlekovits és más nagyság képét, az magától értetődik. De hogy Balkányi a legkisebb embert is, akit megörökit, benső szeretettel, sőt [illegible] fes meg, az jellemző rá nézve, mert mint egy kereskedelmi érdekképviselet vezetője, ugyanazzal az odaadással dicsőiti azokat a nagy férfiakat, akik [illegible] mint a kereskedelem [illegible] és [illegible] meg, az [illegible] életérdekeiért legjobb erőit és érveit állitja sorom ába.

A könyv második része a gazdasági élet harcairól és kudarcairól szól. Vannak ebben a részben olyan irások, amelyeknek müfaj szerint való hovátartozásuk nehezen volna megállapitható. Vannak itt tárcák, naplólapok, előadások, vázlatok, utleirások, vitairatok stb, amelyek között kevés a kapcsolat, amelyek azonban együttesen pompás szemináriumot alkotnak azok részére, akik a közgazdaságtanba akarnak behatolni. Ezek a irások inyesfalatok, széljegyzetek a gazdaságpolitikához, azokhoz a gazdasági problémákhoz, amelyek a kereskedelmet érintik, a kereskedelmet foglalkoztatják és izgatják. A kereskedő sorskérdései ezek. Egyik cikkében fojtogatják és izgatják: A kereskedő sorskérdései ezek. Egyik cikkében fejtegeti, hogy mit jelent a paraszt a kereskedő és mit a kereskedő a paraszt számára és mily érdeke fűződik a parasztnak a kereskedelem szabadsághoz. Majd megirja, hogy a szocialista Garami, midőn miniszterré lett, mint magyarázta meg a magántisztviselők küldöttségének, hogy tévedésben vannak, ha azt hiszik, hogy most a munkanélküli jövedelem korszaka kezdődik. Balkányi fegyverét — az éleshegyü tőrt — ujra és ujra az alszövetkezetek ellen forditja amelyek elősdiek az állam testén és emellett tönkre teszik a kereskedelmet. Az infláció idejében kioktatja a hatalmas méltóságos urat, hogy a kereskedő nem uzsorás, ha az utánpotlási árhoz ragaszkodik. A vámankétről szóló irásban már-már meggyőződöttnek hittem magát arról, hogy a tervezett autonom vamtarifa egzorbitans tételei rendbemennek, mig azután a tarifa kitünő szerzője beszédében megelőlegezte, hogy ez az autonom vamtarifa az ország gazdasagi sorsat 50 évre előre erdőnti, mire Balkányi, pani fajdalomtól eltelve ennek a vamtarifának ellenszavévé vált. Propaganda utjain előadásokat tart a vidéki OMKE fiokokban a kereskedelem helyzetéről, uj törvényekről, kormányrendeletekről, a kereskedelem krizisszairól, panaszairól és szenvedéseiről és mindez könnyed, élvezetes formában tárul fel a könyvben. Tragikomikus szemináriumban figurázza ki a belga gróf Hemptien esetét, aki Magyarországon különböző kereskedelmi vallalatokat alapitott és az alfamtói óriási vamtételeket csalt ki. Szellemes panaszt ir arról, hogy mi [illegible] rül a nagy Hangya és mit dolgoznak a kis hangyák. Mindezek pompás alkotásai a miniatür-müvészetnek. Amerikai utazasairól is sok érdekeset és hasznosat hozott magával Balkányi és mindazt, amit az Egyesült Államokban látott és tanult, a magyar gazdasagi viszonyokra aplikalja.

De kabinet darabja Balkányi Kálmán könyvének a »Main Street« cimü előadása. Ebben visszapillantást vet szülei hazara és kegyeletes emléket allit atyjának, az egykori vidéki dolgos ügyvednek, aki talan sohase tette ki lábát Debrecenből, de akiben mégis egy csöpp amerikai vér és amerikai vállalkozó szellem kellett hogy legyen, mert amikor földije Puskas Tivadar telefontalálmányával Amerikából visszatért, vállalkozásaban azonnal résztvett. A Main-Street legérdekesebb része azonban az allandó parhuzam, amelyet Balkányi a Main Street — egy kis amerikai vidéki város főutcája — és a Piac ucca, Debrecen főutcája között van. Balkányi alaposan tanulmányozta a kis amerikai vidéki város gazdasagi életét. Csodalattal hallja a kisváros nagykereskedőitől, hogy 15 év ota sok minden változott a kereskedelemben. Regebben is a nagykereskedelem volt a kereskedelmi forgalom szükséges rezervoárja, most azonban nem könnyü a dolga, mert »Stock kontrolt« és »Sales magemen«-t kell vezetnie. Egy detailista azt mondotta, hogy a kereskedőnek leleményes üzletembernek kell lennie, nem pedig raktártartónak. A Main-Street-ben a detailkereskedő a kisváros főtényezője, aki emeli a forgalmat, szükségleteket teremt és ezért nagyrabecsüli őt a nagykereskedő, a termelő és a fogyasztó is. Tehát a Main Street ben is: az amerikai service-gondolat. Mindezt és sok egyebet mást Balkányi összeveti a gondolatokkal, szokásokkal és üzleti elvekkel, amelyek meg ma is uralkodnak a Piac utcában és teszi ezt sok humorral, eleslatassal és ebből az összehasonlitásból keserü-édes tanulságokat von le.

»Arcok, Harcok, Kudarcok« szellemes és szórakoztató olvasókönyve a közgazdaságnak. Olyan könyv, amely megérdemli, hogy ne csak dicserjék, hanem olvassák is.

Osztálysorsjegyek

kaphatók

Dinkgreve Nándor papirkeresk.

Huzas már április hó 14-én.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazon jó rokonok és ismerősök, akik felejthetetlen jó férjem

Patyi Egyed

temetésén megjelentek, ravatalára koszorut helyeztek, nagy bánatomban vigasztaltak, különösen pedig vasutas kartársai, hogy a végtisztességen testületileg zászló alatt megjelentek, fogadják bánatos szivem hálás köszönetét

Özv. Patyi Egyedné.

Celldömölkon

Deák Ferenc-utca 21. sz. alatti különálló

családi ház

négy szobás lakással, fürdőszobával, vizvezetékkel, összes mellékhelyiségekkel, esetleg autó garagéval, augusztus 1-re kiadó. Egyezség alapján már május hó 1-én átvehető. Közelebbi információt ad Erzsébet-utca 27.

hirdessen a Kemenesaljában.